

PRAVNO PISANJE

-prezentacije,završni

- **Djelovi seminarskog rada :**
  - Naslovna stranica
  - Sadržaj
  - Uvod
  - Razrada teme
  - Zaključak
  - Literatura
  - Dodatci/prilozi

- **UVOD** - Uvodi čitatelja u problem, navodi cilj rada i moguće očekivane ishode istraživanja te obrađuje metode korištene prilikom izrade rada.
- **ZAKLJUČAK** - Zaključak rada iznosi ukratko najznačajnije misli koje su vezane za temu rada i obrađene u tekstu rada, a na dnu se stavlja vlastoručni potpis
- **Dodatci na kraju rada:**
  - Popis kratica
  - Bibliografija
  - Prilozi

- **Rimskim brojevima** (I, II, III,...) označavaju se stranice sažetka, sadržaja, popis kratica, bibliografija i prilozi
- **Arapskim brojevima** (1, 2, 3,...) označavaju se stranice od uvoda nadalje

- **Sastavljanje bibliografije:**
  - Knjige i članci
  - Pravni propisi
  - Sudske i odluke drugih tijela
- **Radna bibliografija** – je popis izvora kojima ćemo se vjerojatno koristiti u izradi
  - **Knjige se navode:** Prezime autora, ime autora, naslov knjige, izdavač, mjesto izdavanja, godina izdavanja
  - **Tiskana izdanja:** iza punog imena autora i naziva članka navodi se naziv časopisa, podaci o broju i godini izdanja časopisa, te naposljetku stranice na kojima se nalazi predmetni članak
  - **Članci pronađeni na internetu:** prezime autora, ime autora, naslov članka, naziv publikacije, godište, broj/godina, stranice na kojima se nalazi predmetni članak,

internetska stranica, datum kada je stranica ažurirana, datum posljednjeg korištenja stranice

- **Svi zakonski, podzakonski akti, kao i međunarodni ugovori MORAJU** se citirati prema oznaci službenih novina u kojima su objavljeni
  - **Navođenje sudskih i odluka drugih tijela:** Prvo se navodi nadležno tijelo koje je donijelo odluku, zatim broj odluke, te datum; a ako se odluka izvodi iz knjige ili pregleda sudske prakse, tada se – nakon prethodno spomenutih podataka – MORA navesti i taj izvor
- ako pojedini zakon ima više ispravaka ili izmjena i dopuna, tada se uz izvorni broj objave navode i svi naknadni brojevi Narodnih novina u kojima su objavljeni ispravci odnosno izmjene i dopune osnovnog zakonskog teksta
- Ako je u Narodnim novinama objavljen "pročišćeni tekst zakona" dovoljno je navesti samo broj NN u kojima je pročišćeni tekst obavljen i brojeve svih naknadnih objava izmjena i dopuna tog zakona
- NEISPRAVNO je citirati temeljem internetskih stranica na kojima su dostupni zakonski tekstovi, bili pročišćeni ili ne
- **REDOSLIJED NAVOĐENJA PRAVNIH PROPISA:**
- Ustav RH
  - međunarodni sporazumi
  - propisi EU (uredbe, direktive, odluke)
  - zakoni
  - podzakonski akti (uredbe, pravilnici, naputci, naredbe, odluke)
- **BILJEŠKE** - test koji je napisan u seminarskom radu mora biti popraćen bilješkama na izvore, a bilješke moraju biti točne i potpune kako bi čitatelj mogao pronaći izvor
- **PRILOZI** - dopušteni prilozi uz tekst rada su tablice i slike, a svi se ostali prilozi (sheme, grafikoni, dijagrami, prikazi i sl.) moraju uvrstiti u jednu od dviju navedenih skupina
- **Naslovi slika** nalaze se uvijek ispod tijela slika, a naslovi tablica nalaze se uvijek iznad tijela tablica.
  - **Slike i tablice** moraju biti objašnjive i jasne same za sebe, pa se u njima ne smiju rabiti kratice i oznake koje na istom mjestu, tj. u njima samima, nisu i tumačene.
- **KONTINUITET (NEPOSREDNO NASTAVLJANJE):**
- **Loc. cit.** (sve isto: autor, djelo, stranica)
  - **Ibid.**, str. xx. (isti autor, isto djelo, ali druga stranica)
  - **Id.**, (naziv djela, izdavač/časopis...), str. xx. (isti autor, ali neko drugo djelo)

➤ **BEZ KONTINUITETA:**

- (ime autora), **op. cit.**, str. xx. (prethodno citirano djelo navedenog autora)
- (ime autora, početak naziva rada), **cit.**, str. xx. (jedno od prethodno već citiranih djela navedenog autora)

IZ KNJIGE - 4. pripreme za pisanje rada

➤ **Faze izrade rada:**

- Izbor teme rada, pronalaženje i izbor literature te definiranje ključnih pojmova
- Određivanje cijeva istraživanja i definiranje hipoteza
- Prikupljanje građe i obrada izvora i građe
- Izrada nacrtu istraživanja
- Orijetacijski plan rada
- Izbor uzraka ispitivanja i mjernih instrumenata, planiranje opažanja, ili provođenje eksperimenta
- Prikupljanje podataka
- Obrada podataka
- Interpretacija rezultata
- Izrada detaljnog nacrtu rada
- Pisanje znanstvenog rada (čnanaka, izvještaja, disertacije) odnosno visokoškolskog ili stručnog rada
- Plan revizije rada

➤ **Plan vremena potrebnog za pisanje (Esselborn-Krumbiegel) je 4mjeseca:**

- 4 tjedna: za istraživanje, analiziranje, raščlanjivanje, i uspoređivanje
- 8 tjedana: za pisanje prve verzije i prerađivanje, što znači 10 str na tjedan
- 4 tjedna: za prerađivanje i nepredviđene okolnosti

➤ **ORIJENTACIJSKI PLAN** – predhodi izradi nacrtu rada i svim drugim fazama izrade jer služi kao vodič i neprekidno se dopunjuje i mijenja

➤ **ORIJENTACIJSKO PLANIRANJE** – rada obuhvaća planiranje poslova vezanih za izradu u najmanje tri faze

➤ **Vrste planova rada:**

- **Početni plan** – nazivamo plan u kojem su navedeni poslovi koje treba obaviti na samom početku
- **Izvedbeni ili operativni plan** – je plan kojim određujemo metodu provođenja istraživanja, odnosno obrade problema
- **Plan revizije (redakcije) ili završne obrade** – izrađuje se kada je rad završen (treba ga napraviti prema uputama iz poglavlja o reviziji ili redakciji rada)

- Osnovne informacije o temi prikupljaju se **kritičkim** čitanjem literature osnovne za **temu** ili specifične za šire područje te **razgovorom sa stručnjacima** koji dobro poznaju područje. Oni su važni da bi se problem kojim se želimo baviti promotrio s više strana.
  - Za razgovor se uvijek treba pripremiti, pribilježiti pitanja te zamoliti stručnjake da istaknu osnovne smjernice koje treba slijediti u izradi rada
- **ENCIKLOPEDIJA** daje pregled materije, a često i ideju kako ispravno odrediti opseg teme. U enciklopedijskom članku nalaze se stručni termini koji se upotrebljavaju u radu i istraživanju
- **KRITIČKO ČITANJE** znači da među radovima nalazimo one koji nam po svojoj metodologiji mogu služiti kao uzor, stajališta koja je moguće prihvatiti, braniti ili opovrgavati, ali ist tako izdvojiti ono što smatramo neprihvatljivim ili upitnim
- Šira znanstvena područja mogu se podijeliti u dvije velike skupine:
  - Prirodne, tehničke i medicinske znanosti
  - Društveno – humanističke znanosti
- **Pravilnikom o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama** utvrđena su znanstvena područja, znanstvena polja unutar znanstvenih područja te znanstvene grane unutar znanstvenih polja s pripadajućim kvalifikacijskim oznakama.
- Prvo pravilo pri izboru teme treba biti da **tema zanima kandidata** s obzirom na to da o takvoj temi sigurno ima određene predodžbe ili ideje, no to može biti i zamka jer je isto tako važno znati **ograničiti temu i vlastite interese** i ne ulaziti u tu temu previše široko.
- **Tema rada** mora biti **aktualna i suvremena**, ona treba obrađivati pitanja koja su od stručnog, znanstvenog i društvenog interesa te eventualno pridonositi razjašnjenju nedoumica ili nerazumijevanja u struci, stručnoj praksi ili nekoj djelatnosti.
- **Osnovni kriteriji za oodabir teme:**
  - Postojanje potrebe da se o nečemu piše ili da se istražuje
  - Interes kandidata za temu i područje
  - Metodologija i mogućnosti kandidata da provede odabrano istraživanje
  - Materijalne (financijske i vremenske) mogućnosti
- Svaki kandidat treba moći u dvije rečenice objasniti po čemu je njegovo **istraživanje izvorno**. Npr. *Ovo je istraživanje izvorno zbog...*
  - *Provođenja izvornog istraživanja*
  - *Teme, pristupa ili načina izlaganja*
  - *Novih istraživačkih postupaka ili alata*
  - *Razrade novog modela*
  - *Unaprijeđenja postojeće teorije ili gledišta...*

- U praksi se za **nacrt rada** primjenjuju različiti izrazi: **sinopsis, projekt rada, prethodni plan, plan teme**. Nacrt rada izrađuje se nakon pregleda osnovne literature o temi.
- **Nacrt, plan teme ili sinopsis** posebno je važan pri izradi specijalističkih i doktorskih radova kod kojih se pri pokretanju postupka mora obrazložiti tema ili izložiti njezin plan.
- **ELEMENTI NACRTA:**
  - Naslov teme
  - Pregled osnovne literature i određivanje teorijske osnove
  - Obrazloženje teme i problema
  - Cilj rada
  - Teze, pretpostavke (hipoteze) i ograničenja
  - Predviđene metode i postupke rada na temi (navesti odgovarajuću metodologiju istraživanja)
  - Opis postupka:
    - ➔ **Analitički**(dedukcijski) **postupak**
    - ➔ **Komparativni postupak** (uspoređivanje tema)
    - ➔ **Postupak suprotstavljanja**
    - ➔ **Postupak inventarizacije** (ili određivanja kategorije)
  - Očekivani rezultati i dosadašnje spoznaje do kojih je kandidat došao
  - Pretpostavljena poglavlja i kratke teze sadržaja
  - Glavni izvori
- **Opseg rada** uglavnom se izražava brojem autorskih kartica ili stranica, a u novije vrijeme češće brojem riječi
- **AUTORSKA KARTICA** sastoji se od 1800 grafičkih znakova (što čini 1450 znakova u tekstu računatih s razmacima), a autorski arak od 16 kartica
- **Izvedbeni ili operativni plan uključuje planiranje:**
  - Prikupljanja primarne građe
  - Pronalaženja literature
  - Čitanje i pravljenje bilježaka
  - Organizaciju i raspored građe
  - Provođenje istraživanja i organizaciju rezultata za prezentiranje
  - Pisanje rada
  - Tehničku obradu i uređivanje
- **PRIMARNA GRAĐA ILI IZVORI** – različiti oblici podataka (ankete, upitnici, rezultati promatranja, eksperimenti...) koji se odnose na određeno područje, slučajeve iz prakse, fotografije kojima se konstatira ili ilustrira nek stanje.

- **SEKUNDARNA GRAĐA** za potrebe rada može biti literatura koja se odnosi na predmet teme.
- **Izvori podataka za izradu rada:** tiskane publikacije, multimedijски izvori informacija i znanja, tehnička i drugu dokumentacija, arhivski zapisi, konzultacije sa stručnjacima, neposredno promatranje, promatranje sa sudjelovanjem, eksperimenti, fizički artefakti, savjeti mentora.
- **Do potrebne literature dolazi se:** kupnjom u knjižari ili kod nakladnika, posudbom u knjižnici, traženjem dokumenata od autora, posudbom iz privatne knjižnice, pronalaženjem na internetu
- **RADNA BIBLIOGRAFIJA** – je popis izvora kojima ćemo se vjerojatno koristiti u izradi

- **FAZE ČITANJA:**
  - **Pregledno čitanje ili prelistavanje literature** potrebno je radi dobivanja globalnog dojma o djelu i provjere njegove relevantnosti za temu koju obrađujemo
  - **Uvodno ili informativno čitanje** počinje prelistavanjem knjige ili časopisa, utvrđivanjem činjenice tko je autor, pregledom sadržaja, te ga čitamo tehnikom prelijetanja kako bismo našli relevantne informacije i bitne djelove teksta.
  - **Intenzivno ili specijalno (studijsko) čitanje** je čitanje kojim tražimo odgovore na pitanja koja smo postavili u vezi s temom
  - **Dopunsko čitanje** je selektivno jer je potrebno čitati samo manje odlomke ili djelove teksta koji omogućuju razjašnjenje nejasnih pojmova ili djelova neke informacije

- **VRSTE BILJEŽA:**
  - Izvadci
  - Parafraze
  - Sažetci
  - Grafički prikazi

- Kao **IZVATKE TEKSTA** najčešće bilježimo najvažnije djelove teksta npr. definicije, važne misli koje se u radu mogu iskoristiti kao citati
- **PARAFRAZA** je sadržaj teksta prepričan drugim riječima. Parafraziranje treba izbjegavati jer nas može odvesti u plagiranje
- **REZIME** (sažimanje) napisanog je bilješka u kojoj se sažimaju zaista najvažniji djelovi teksta vlastitim riječima. Vrijednije je sažeti ideje i informacije nego zamijeniti jedne riječi drugima
- **GRAFIČKI PRIKAZ** pročitnog u obliku strukturalnih dijagrama ili u nekom drugom grafičkom obliku osobito su funkcionalni za prikazivanje nekih procesa ili dinamike neke radnje ili eksperimenta.